

Päätettävä tässä kokouksessa

11

**Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
lakisääteisten ympärivuorokautisten tilapäishoitopaikkojen
järjestämistä kehitysvammaisille koskevasta valtuustoaloitteesta**

HEL 2014-007427 T 00 00 03

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa aloitteesta seuraavan lausunnon:

"Omaishoidon tuesta annetun lain (2.12.2005/937) mukaan omaishoitajalla on oikeus pitää vapaata vähintään kolme vuorokautta sellaista kalenterikuukautta kohti, jonka aikana hän on yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin sidottu hoitoon ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin. Vapaapäivät on tarkoitettu hoitajan jaksamisen tukemiseen. Tavoitteena on, että vapaa järjestetään säännöllisesti ja suunnitelmallisesti huomioon ottaen omaishoitoperheen jaksaminen.

Sosiaali- ja terveysvirasto järjestää vapaapäiväoikeutta korvaavaa hoitoa asumispalveluna, laitoshoidona tai perhehoitona omissa tai ostopalveluyksiköissä. Yksityisiltä palvelutuottajilta ostetaan lisäksi kotiin annettavaa lomitusta. Omaishoitaja voi halutessaan saada lakisääteisen vapaan ajaksi myös sijaisomaishoitajan. Tällöin sosiaali- ja terveysvirasto maksaa sijaisomaishoitajille korvauksen lomituspäivävuorokausilta.

Vuonna 2013 lakisääteinen vapaapäiväoikeus oli yhteensä 126:lla alle 18-vuotiaan kehitysvammaisen lapsen tai nuoren omaishoitajalla. Heistä 84,9 % (107) käytti myönnettyä vapaapäiväoikeutta. Lomituspalvelua käyttäneiden määrä nousi vuodesta 2012 noin 3 %.

Helsinki kilpailutti lyhytaikaishoidon- ja omaishoidon palvelut vuonna 2012. Sosiaali- ja terveysvirasto on tehnyt puitesopimukset kilpailutettujen ja hyväksytyjen tuottajien kanssa.

Mikäli lomituspalvelua ei ole saatu järjestettyä omissa tai puitesopimustuottajien palveluissa tai palvelu ei ole soveltunut lapsen tai nuoren tarpeisiin, palvelua on voitu hankkia yksilöllisillä maksusitoumuksilla muilta tuottajilta.

Omaishoidon lomituksen ja lyhytaikaishoidon palvelusetelin tuottajia ei vuonna 2013 ollut ja näin ollen palvelusetelin käytöstä ei saatu kokemuksia. Palvelusetelitoiminnan kehittämistä pilottihankkeena suunnitellaan parhaillaan.

Kodin ulkopuolella järjestettävät omaishoidon lomituksen jaksot suunnitellaan puolivuositain etukäteen niin, että perheiden toiveet voidaan ottaa ajoissa huomioon ja myös siksi että käytettävissä olevat resurssit voidaan käyttää tehokkaasti asiakkaiden hyväksi ilman hukkakustannuksia. Perheiden toiveet pyritään huomioimaan jaksojen suunnittelussa, mutta koska useimpien perheiden toiveet lomitussajankohdasta ajoittuvat viikonloppuun aina ei ole mahdollista saada lomitusta juuri perheen haluamana ajankohtana.

Kaikki omaishoidon lomitusta tuottavat tahot täyttävät valvontaviranomaisten asettamat vaatimukset hoidon laadun ja turvallisuuden suhteen. Palveluntuottajia koskevat toiminnan laatuun liittyvät yhteydenotot tutkitaan ja niihin puututaan välittömästi.

Sosiaali- ja terveysvirasto on järjestänyt kehitysvammaisten lasten ja nuorten omaishoidon lomituksen lain edellyttämällä tavalla. Mikäli perheillä on ollut tarve lakisääteisten vapaapäivien lisäksi muuhun lyhytaikaishoittoon, palvelua on järjestetty määrärahojen puitteissa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Omaishoidon lomitus edistää perheiden ja omaishoidossa olevan perheenjäsen hyvinvointia niin, että kehitysvammaiset lapset ja nuoret voivat asua perheidensä kanssa."

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sari Mäkimattila ja 18 muuta valtuutettua ovat tehneet valtuustoaloitteen, joka koskee kehitysvammaisille järjestettävän omaishoidon lakisääteisten ympärivuorokautisten tilapäispaikkojen riittävyyttä ja edellyttää että kaupunki alkaa toimia lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Valtuustoaloitteesta on pyydetty sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle viimeistään 7.10.2014 mennessä.

Aloite on esityslistan tämän asian liitteenä.

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715
merja.jantti(a)hel.fi

Liitteet

1

Valtuustoaloite Kvsto 4.6.2014 asia 27